

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. sz., földszint.

Bérmertelen leveleket csak ismert kézfogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Működővonal:
Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjazás szerint. Egyes szám 5^{kr.}, ünnep- és vasárnaputáni szám 3^{kr.}

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és útnak után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva.

Egész évre	12 frt
Fél évre	6 frt
Negyedévre	3 frt
Egy óra	1 frt

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendőek. Százalékot nem adunk.

Arad, május 21.

A pünkösdi is ünnep maradt a politikában, s a különben is nyugodt lefolyásu hetet nem tetőzte be semmi nyugtalanító hír az ünnepek alatt. Egyszerű a németországi lapok egy némelyike sürget közgazdaságilag megtorló intézkedést Oroszország, s mondhatni katonai - rendőri represszáliákat Franciaország ellen, hól a legutóbbi időben ismét zaklató módon bántak el egynehány német utassal.

A láthatár másként nyugodt és a jelentések ismétlésekbe esve: **erre az évre békét jósolnak.**

A bulgáriába minduntalan betörő rabló bandáknak, úgy látszik sehol sem tulajdonitanak nagy befolyást, mert ezeket nem is érintve, a többiek közt. **Csernát ny is így ír a „Nemzet”-ben a helyzetről:**

„Az idén nem lesz háború!” — Jellemezheti bármi is az európai helyzet megbízhatóságát pontosabb hozzávetéssel, mint ama rideg biztosítás, mely az utóbbi időben a megnyugtató netovábbja gyanánt hangzik a „beavatott” és a nem kevésbé töprengőkörökben is. Tehát a legvérmesebb számítás sem mer jót állani a jövő deoember 31-dike után várható állapot milyenségéről! A népek savartalán haladása, az államok béke fejlődése, a civilizáció údvos terjedése, az emberiség szellemi és anyagi emelkedése felett nem tör ki 1888-ban a tüközdő hegyek és a vérontó áradások nehéze ideje. És már elértünk pünkösdig, mely, mint tudjuk, a nemzetiségi kérdések kuforrása, mintán a legnagyobb akkor nyaldosták körül a felebarát szeretet hitzenőkeit. Május huszadikáig jutottunk el és mégis békében élünk. Mekkor a igazságtalanság! Most csak az kellene, hogy egy új Josué megállítsa, ha nem is a napot, de legalább is a napok gyors menetét. — Mert különben észre sem fogjuk venni, midőn túl leszünk azon esedékes pillanaton,

melytől kezdve a „diplomacia” sem vállal kezességet a történésekről, s a döntés tényezője János, a portás lebet, bármely perczben. Es hogy mindez így van, az a minden oroszok ezárjának akarata szerint van. Meg kell vallani, hogy felsőes hivatás. A népszertán sém bir kiválóból. Ennek sem elég a saját pokoli élvezete. Kell, hogy mindig több lelket vonjon magához, mindig nagyobb romlás felett örvegdeszen. Allitják, hogy a ezár nem forral semmi rosszat a világhéke ellen, de hogy nem mer határozott állást foglalni a környezetbeli háborus tervezetek irányában. Nem mer! Hát akkor mit jelent az ezárság? Vagy tán „Custine idejét éli folyvást a muszka kormányforma a könyuralom, melyet a tejedelemgyilkolás korlátos?” „Nem mer! Hát akkor miért férfu? Hiszen az életét biztosíthatja korona nélkül is. E végre nem szükséges a barbár pusztítás szellemé gyanánt szérépelnie, miképp a panslvaság kegyeltje maradjon s a nihilis, musz fegyverhordót kiengesztelje. En elismerem, hogy most az uralkodók és kormányok nem oly háborusak, mint a nemzetek. Hiszen, ha a saját nyilatkozataitól és követeléseitől függne a világ sorsa, akkor állandó volna az általános öldöklés — bellum omnium contra omnes, de nem látom át, hogy az abszolút hatalom kezelője, ha valóban békebarát és valóban férfu, miért legyen a háborus mesterkedések ellenében tehetetlenebb, mint a szabad országok alkotmányos uralkodója, kinek a népképviselet érzelmeivel kell számolni s a kinek minisztereit mindig kérdőre vonhatja a parlament. Egy szóval, ha az a gyakori állítás, miszerint az orosz ezár igazán békebarát, nemcsak egy diplomatikai fogás, hanem tény is volna! akkor nem forogna fenn semmi kétség az iránt, hogy „az idén nem lesz háború” sőt fogadni lehetne, hogy a jövő években sem lesz. Bizonyos ugyanis, hogy a francia revanche háborgás csak a muszka készülődésekre tekintő reménykedésesei táplálja magát. A mely perczben az orosz hadak visszavonulának Németország, és moaschiánk határaitól s a balkáni „kérdések” is nyugalmas megoldáshoz jutának azon perczben beugratna az egész francia deroulédiád és boulangérismus. Ezért háramlik az európai helyzetet egész a veszély terkeiségeért minden felelősségre a pé-

tervári kormányra, illetőleg a korlátlanul uralkodó orosz ezárra. Igaz, hogy hogy a franciaik készsége, eszköz gyanánt, basznaltatni fel magokat Oroszország által, nagyon csábító lón a keleti kérdés muszka megoldásának sovargóira nézve. De az orosz diplomatia utóljára sem ámithatja magát a feltévéssel, miszerint játékeszer gyanánt neki szolgál ugyan a franciaia, de ő nem szolgál gyan a franciaia, de ő nem szolgál hasonló, minőségben a franciaiaik. S ha nem ély önámításban — mi nagy csalódásoknak témé ki — akkor tán még nem késő nyi intézkedni Pétervárról, hogy Páris kiábránduljon, a balkáni bujtogatások megszűnjenek az általános béke tartósságra iránti hit szilárduljon s Oroszország felé bizalmasabban, jobb indulattal tekintsen a világ. De a míg a Néva partjáról csak gyanukok terjednek mindenfelé, addig a különböző kabinetek legnagyobb optimismusa sem terjed tovább az ingadozó és feltételes biztosításnál, miszerint: „az idén nem lesz háború.”

A békes-gyulai választás igazolva. Budapesti jelentések szerint a képviselőház hetedik bírói bizottsága szombaton hirdette ki az ítéletet a Csatár képviselői mandátuma ügyében, s Csatár végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

A képviselőház bírói bizottsága ismét ismét fényes jelét adta pártatlanságának s közvetlen jó lecskét adott az ellenzéki jószolgátsáknak, melyek előre hirdették, hogy a választást a kormány megsemmisítette.

A bírói bizottság kérdése üléseről, a következő tudósítást adhatjuk: A bírói bizottság délelőtt 10 órakor kezdte meg zártkörű tanácskozását s 11 órakor nyílt ülésben a következő ítéletet hirdette ki Radozsa elnök: „A képviselőház VII. bírói bizottsága, a Békes-Gyulan, 1888. január 14-én megéjelt képviselő választás ellen, Follmann János dr. ügyvéd, b-gyulai lakos és érdektársai által benyújtott, a választás megsemmisítésére irányzott kérvényt tárgyalván, a következő ítéletet hozta: A Békes-Gyulan 1888. évi január 14-én végbentet képviselő választás érvényben tartása mellett Csatár Zsigmond vegleg igazolt képviselőnek jelentetik ki.

Indokok: „Igaz ugyan, hogy a tárgyalás és a vizsgálat során heigazoltatott azon körül-

mény, hogy a békes-gyulai központi választmány megalakítása körül a törvény rendelkezése figyelmen kívül hagyott; mindazonáltal a bírói bizottság tekintettel arra, hogy ezen törvényellenes központi választmány megalakításának a választásra oly befolyás nem tulajdonítható, mely a házszabályok 71 §. a) pontja szerint a választás megsemmisítését vonná maga után, a felhozott panaszt a bizottság figyelembe nem vette. Felhozottat a kérvényezők által, és a vizsgálat során be is igazoltatott, hogy a szavazás alkalmával rendelkezések fordultak elő, de tekintettel arra, hogy az elkövetett szabálytalanságok a választás végeredményére döntő befolyással nem voltak, a felhozott panaszt a bizottság figyelembe nem vette, mert heigazoltatott a vizsgálat során, hogy azon szavazók, kik soron kívül becsatáltak szavazásra, mind (főnödségi pártiak voltak, és a kihallgatott választási elnök és bizalmi férfiak vallomása szerint is, mindazon szavazók neve, kik soron kívül adták be szavazatukat, a névjegyzékbe felvételét. Felhozott továbbá, hogy a megválasztott képviselő ígéretet tett, hogy megválasztása esetére a választókat előnyben részesíti. Habár a bizottság a megválasztott képviselő által választáshoz intézett kiáltványával, valamint a vizsgálat során kihallgatott tanuk vallomásával bebizonyítottuk látja is azt, hogy a kiáltványban és Csatár beszédeiben oly ígéret foglaltatik, mely a házszabályok 71 §-ának a) pontjában körülírt előnyt involválja, ennek oly horderőt mégsem tulajdoníthat, mely a választás megsemmisítését vonná maga után, mivel ezen ígéretnek nem a megválasztott képviselőre szavazóknak, hanem inkább általánoságban tettek. — Végül bár constatálta a bizottság, hogy fordultak elő egyes jelenségek, melyek a megválasztás jelleget hordják magukon, mindazonáltal, tekintettel a városi kapitány abbéli vallomására, hogy a megválasztások oly mérvet nem ütöttek, mely befolyást gyakorolhatott volna a választás kimenetelére — a bírói bizottság a választást és okból sem tartja megsemmisíthetőnek.

A bírói bizottság ítélete és indokai a házszabályok rendelkezéséhez képest, a felelőknek irásban is ki fognak szolgáltatni.

A felmerült költségekre nézve a bizottság a következő végzést hozta: A költségek a házszabályok 108. §-a értelmében költségesen megszüntetettek. A vizsgálat biztos költségei 510 forintban állapították meg, melynek felét 255 frtot a kérvényezők, másik felét a választást védő választók és a megválasztott képviselő egyetemlegesen tartoznak a képviselőház pénztárába befizetni. — Csatár képviselőjének, Halász Ignácznak munkadíja saját fele ellenében 391 frtban, Kádár Henrik és Végh József választást védők képviselőinek munkadíja. Saját felük ellenében egyenkint 126

frt 40 krban. végre Nagy Dező költsége és munkadíja, szintén saját felei ellenében 800 frtban állapították meg.”

— A szeszdő törvényjavaslat és a képviselőház munkaprogramja. Egyik budapesti levelezőnk, ama reményének ad kifejezést, hogy a magyar képviselőház és az osztrák képviselőház pénzügyi bizottságiban a szeszdőre vonatkozólag hozott határozatok elérései nem fogják a megegyezést meggátolni. A magyar képviselőházban a szeszdő-törvényjavaslat érdemleges tárgyalását előreláthatólag május 28-án kezdi meg és az üléseket csakis e törvényjavaslat letárgyalását után rekeztik be, s azután, a delegáció tagjainak megválasztása céljából, az új üléseket azonnal megnyitják. A képviselőház júniusban sem fog teljesen szünetelni, hanem, eltekintve a bizottsági munkálatok folytatásától, a delegáció tanácskozásai közben is teljes üléseket fog tartani. A szeszkontingens felosztására vonatkozó törvényjavaslat már elkészült, s ugyanazon elveken alapszik, mint a megfelelő osztrák törvényjavaslat.

ARADI KÖZLÖNY

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.
Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Fél évre	6 —
Negyed évre	3 —
Egy óra	1 —

Videkre szétküldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	7 —
Negyed évre	3, 50
Egy óra	1, 20

Vidéki t. előfizetőinket, kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fennakadás nélkül teljesíthessük.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTÁR.
Május 22. Romai katolikus naptár: Jóna. Prof. naptár: Athana. Görög-orosz naptár: (május 10.) Zel. Simon. Nap két óra 15 perceskor nap nyugszik 7 óra 30 perceskor.
Május 30. A Lyezeum majális a csfalé erdőben.
„A Kölcsey könyvtár” kedden és szombaton délután 3-4 és pénteken délelőtt 11-12 óra közt használható.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

Kulinyi Márton.
(Egy komikus halála.)
— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
A magyar vidéki szinpad egyik ifju és nagyon tehetséges komikus halt meg az ünnepek alatt Aradon.
Ma délután midőn bejöttem a szerkesztőségbe, nem tudtam erről az igazán szomorú hírről semmit. Azzal fogadtak, hogy ma délután temetik Kulinyit.
— Kulinyit temetik? — kérdém megdöbbenve, — hát meghalt?!
És így volt ezzel csaknem az egész város. Alig tudta valaki, hogy az a kedves fiu, a sokat tapsolt színész — kire anynyi reménnyel néztünk, — meghalt.
Alig tudom visszatartani a megjegyzést a sors, a véletlen czudarágáról, hogy ilyen kérielhetlen egykedvűséggel pusztított el egy életkedvvel megáldott s pályája dicsőségségéről álmadozó fiatal férfit.
Hónapokig gyöttrődött betegágyán. Mellette családja: egy fiatal asszony és apró gyermekek; ezek mit sem tudnak most arról a nyomorról, arról a koldusbotról, a mi örökéigéljük maradt.
Még a szintársulat sem volt itt, hogy a szegény Kulinyi sírján egy dalt énekelhetett volna, örök bucsuzól.
Hogy érdemelte meg ezt a szomorú elhagyott véget ő, a ki anyyi ezer embert nevetett meg életében s a ki nem ártott volna senkinek.
Az aradi közönség nagyon jól emlékezik reá finom, diszkrét a alakításai után. Hiszen ha csak az egyedüli Celestint említem fel a „Nebántsvirág”-ból, mindenki maga előtt látja azt a végtelenül rokonszenves, kedves alakot, melynek kevés párja volt és van ma a vidéki szinpadon. És az a kedélyes, fiatal férfi elhalt az-

zal a rettenetes tudattal, hogy családját itt hagyja a legnagyobb nyomorban, mintha nem lett volna neki az a tudat, hogy örökre megválk a szinpadtól, mely tulajdonképeni élete volt!
*
Tavaly decemberben volt Aradon az első jutalomjátéka. Felkértem, hogy mondjék irjon magáról valamit, hogy az nap adjuk ki a közönségnek, mert olyan kíváncsi az ő multjára, küzdelmeire.
Sok rábeszélés után végre engedett és ideadta ezt a néhány sornyi kedves apróságot.
— Tégy csuffá vele! — mondá.
*
Korán jutottam árváságra. Gazdag rokonok kegyelemkenyerén már zsenge ifju koromban kezdtem megszokni az élet terheit. Felettem lebegett a fatum, hogy nekem a sorssal nehéz küzdelmeim lesznek. Alig ráztam le magamról az iskola port — már már is belekóstoltam a keserű végzetbe — színész lettem. Hajtott a vágy, a szenvedély. Sokat olvastam a társadalom egy kastjáról, a színészekről és vágytam megismerni ezt az ismeretlen világot, hol... mint mondják, babér is terem.
Egy szép napon, megszöktem gazdag nagynénemtől Jakabfy Gábor szintársulathoz Tótkomlóra, Megkezdődött a harc a sorssal, s első sorban megtanultam azt, hogy vannak olyan emberek is a világon — kik nem ebédelnek, nem vacsorálnak — meg nem is reggeliznek. En ezt eddig olyan mesebeli szegénységnek hittem. Sőt azt is megtudtam, hogy lehet ám aludni nem csak puha ágyban, de pusztá földön is... Istenem! — soha olyan nyugodt álmanem nem lesz több, mint a tótkomlósi korcsma kemény padján... a színháznak felavatott „nagyteremben, „Nem soká tartott ez állapot. Az öreg Nyiri bácsi, egy veterán színész, befogott s z i n l a p i r ó n a k, s mivelhogy nyomda nem volt minden éjszaka 40-50 szinlapot megírtam,

darabját krajczárjával. Ekkor tudtam meg, mily édes az a darab kenyér melyet keserű kereseménnyel bár, de önállólag szereztem. Kezdtém büszke lenni magamra. Ime! már tudok szinlapot írni.
De hát mindennek vége van — elmultak az aranjezi szép napok — a társulat feloszlott és én megint kezdtem hozzá szokni a nem ebédelésekhez, Felszedtem a sátorfát és elmentem Mezőhegyesre Aranyosi Gyula szinigazgatóhoz majd innen Csongrádra, hol pompás dolgom volt, amennyiben már gyümölcsrés lévén, holdvilágos éjjelen a házigazdám kertjében lukullusi lakomat csaptam... szükségűzött... majd a gőzmalom alatt, a Tiszapartján rákokat fogdosztam, s a kiömlő forró viznél, egy zsinorra kötve, megfőztem. Rák-ebéd... s ez így ment, mindaddig, míg Nyéki János szinigazgató be vitt magával Erdélybe.
Erdély!... kedves Erdély!... Milyen szépen van ez megénekelve százszor is. En persze alföldi gyerek létemre csak a geográfából, meg a Jókai Erdélyben szépségeiből ismertem ezt a gyönyörűséges országot... Első stációm Torda volt... Itt már arra is megtanítottak, hogy a szinlapot nem csak írni de horáni is lehet — sőt muszáj... de még az előadáshoz szükséges kellékeket is be kell szerezni, mert nincs ám mindentűt Krecsányi, hol annyit minden van. Istenem! Sokszor eszembe jutott az én nagynéném szőnyegezett termei, a sok fotel... puff... amit nekem ott Tordán az uraságtól el kellett könyörögni. De hát tettem, szivesen tettem érted imádott komédia...
Aztán beállott nálam a is feltűnési vágy, vagy mi? Hát azért hagytam én oda a kényelmet — a jó módot, hogy firhangokat kerjek kölcsön, meg szinlapot hordjak?
Nem.
Elszereződtem Situpa Andorhoz, aki Erdélyben abban az időben az első direktor volt. Itt már persze nagyba ment min-

den — s én színészség lettem. Ne tessék ezt a szót nagyban érteni. Ott jó színészek voltak, s különösen egy Ováry*) nevű ember, ki holmi Veréb Jankókat játszott, irigységem tárgyát képezte. Mikor leszek én olyan színész, mint Ováry!... Ha én ezt valamikor elérhetném?
Ez a jó barátom sok mindent meg-tanított, a mit még nem tudtam a színészetnél. Megtanított, a többi közt, hogy miként lehet felvonás közt d i s z i t e n i, dekorálni 40 kr. diurnumért. Sőt annyira kegyébe vet, hogy laktársává fogadott s pompásan megfűtünk együtt az a s z t a l t e t e j é n, mivelhogy így nem volt a lakásban. Sőt annyira ment a szivességekben, hogy félt a takaróját ide adta. Ez a takaró persze nem holmi eleyem paplan volt, hanem egy reverendás amit Ováry valami plebános barátjától kapott prezentbe Szóval Ováry annyira beletanított a szinpad minden technikájába, hogy egy reggel arra ébredtünk fel, hogy per-te s-tu, vagyunk és hogy kezdék a fedére nőni...
Ennek ő nagyon örvendtem.
Aztán egyszer eszembe jutott, hogy diák koromban mindig jó verseket írtam és hogy az ő n k é p z ő k ö r b e n valóságos geni szavaló voltam. Utcza neki! írtam verset, meg tárczaccikket a Kézdi-Vásárhelyi lapnak. Pompásan fizettek: 20 frtot kaptam a szerkesztőtől, mikor a városból elmentünk.
Déván ismerkedtem meg Ja k a b Ö d ö n n e l — ezzel a kitűnő poétával, — ki jó barátom lett. Ő buzdított... ő taníttatott. Kezdtém felkesülni... Es nem tagadtam, hogy nagyrészen neki köszönhetem, hogy az vagyok, ami vagyok... (Nagy hibám, hogy mindig magamnak kellett szerepeimet magtanulni, s nem láttam magam előtt jó mintát, ami izésemnek tetszett volna.) — Sokat szövegettem, sokat küldtettem meg némi önállóságra vergődtem s nagy színházhoz, bejuthattam. Így jutottam

el a kolozsvári országos nemzeti színházhoz — honnét két év mulva — a színházi válság miatt el kellett jönnöm.

Es most itt vagyok Aradon —
Igy írt ennyi kedélyiel a szegény Kulinyi, nem is gondolva arra, hogy pár hónap mulva már red borul a korai sírhant.

Legyen könnyű neki és álmódjek odalent olyan szépeket, mint a minő édes álmvktól vált meg itt, a földön.
Spadassin.

IRODALOM ÉS MUVÉSZET.

— Mükincs megszerzése érdekében történelmi lépések, melyek hogy ezéltöz vezetésnek, meigen óhajják. Arról van szó, hogy a nemzeti muzeum számára megszeressék. Z i o h y Mihálynak „Az ember tragédiája”-hoz készített e r e d e t i r a j z a t a t, melyek most a budapesti muzeumokban vannak kiállva. Z i o h y Jenő gróf kijelenté, hogy a hazafiás-cél előlézéshez szivesen járul 500 frttal, a rajzok egyikének megszerzésére által. Kialásába helyes, hogy, a Zichy családának még több tagja is hajlandó lesz egy-egy rajz árának fedezésére: a nemes példának előreláthatólag lesznek követői Ferenoy Károly 50 frtot ajánlott fel e czérra s ha a műbarátok néhány ezer frtot összeadának, akkor az esetleg leunmaradó hiány fedezését elvállalja az országos magyar képzőművészeti társulat, valamint a kormány is, mely a nagybecsű rajzgyűjtemény megszerzéséről a kellő fedezet hiánya miatt volt kénytelen lemondani. A képzőművészeti társulat az e czérra szánt hazafiás adományokat közönséggel fogadja s gondoskodik fog, hogy azok nevei, kiknek áldozatkészsége a remek gyűjtemény megszerzését a nemzeti m u z e u m b a n való elhelyezését lehetővé teszi, méltóan megörökíttessenek. Kiváncsok volna, hogy az adományok a társulat címére (Mócsanak, Andrássy-ut 69. sz.) e hó 25-ig befolyanak, mert a Zichy-kiállításnak e napra kitűzött bezárá után „Az ember tragédiája” rajzait a műnemeni nemzetközi kiállításra kell küldeni. Es bizonytalanná válhatnék hogy onnan aztán visszakérülnek-e még egyszer.

HIREK.

Arad és vidéke.

Három majális

Pompás szép idő kedvezett az ünnepek mindkét napjának s így a közönségnek alkalma volt a két napot a legelvezetesebben eltölteni.

A délelőttökön a templomok teltek meg az ajátos hívőkkel, délután pedig a különböző kirándulási helyeket kereste fel tömegestül az ünneplő város nagy közönsége. Legtöbben a valóban gyönyörű városligeteket keresték, sokan rándultak át Új-Aradra, a csalai nagyerdő szokásos csendjét is vig kiránduló társaságok savarták meg.

A három majális, mely az ünnepek alatt tartott meg, a rendkívül kellemes időben természetesen mind nagyon szépen sikerült. E mulatságokról következő tudósításokat adjuk:

Az iparos ifjak önképző és betegsegélyező egylete vasárnap tartotta meg elhalasztott majálisát. Reggel 8 órakor vídám zeneszó mellett vonult ki az ifjuság az egyleti helyiségből a csalai erdőbe. Délben kedélyes társaságba fordult, mely után később vette a táncot, mely a legvidámabb hangulatban egész késő estig tartott. A zenét Albert Péter bandája és a szőlő- és gyümölcszárkák szolgáltatták. A mulatságon az önálló iparosok is szép számmal vettek részt. Szépen látogatottságát illusztrálja azon körülmény, hogy a négyeseket 50-60 pár táncolta és a tisztá jövedelem mintegy 80 frtra rug.

A nyomdászok önképző köre vasárnap este tartotta meg a városligeti vendéglő nagytármében tavaszi mulatságát. A jól sikerült mulatságon szép táncosnők egész serege vett részt a nyomdászok a táncrakásban még sokkal fáradhatlanabbnak bizonyultak, mint a betűzedésben. A mulatság, melyen mindvégig a legvigább hangulat uralkodott egész kivrados-kiviradig tartott, s az ott voltak nagy része csak világos reggel tért haza egy kitérőben eltöltött éj emlékeivel. A zenét Albert Péter jónemű zenekara szolgáltatta.

Az ipartestület majálisja tegnap a legszebb idő kedvezése mellett és nagy közönség részvételével folyt le a nagy erdőben. Reggel 8 órakor az újradíj gyermekzenekar részvételével az ipartestület háza előtt az indult, s megindult a menet. Kétféle díre is teljes volt a hangulat, s fokozódott es délután, mikor százával meg százával jöttek az új vendégek, s megelégnélük az étel a sátrak körül. A társaság központját az előki tanya képezte, a hol Kristyó Jánosé volt a legkedvesebb háziasszony. Mellette Fikler József alelnökénél sátra volt a legélénkebb. Itt folytat délután a toasztok s az ének, míg távolabb vídám zene mellett táncoltak, s az első négyest 134 pár járta. Este felé a mulatság színhelye rendkívül élénk volt a tánczó, nyugodt forgó mulató nagy tömeggel. Védőre is számos vendég vett részt a sikerült mulatságon, a többek közt még Szegedről is, a sok szép menyecské versenyen nehez lett volna a pályadíjat odaítélni. Az anyagi eredmény is fényes volt, s több mint kétezres forint a tisztá jövedelem.

Ujtás a postán. F. évi június 1-től kezdve a m. kir. közmunka- és közleke-

déügyi miniszter által kibocsájtott rendelet szerint azon posta és táviradóják, melyek eddig a kildemények illetve táviratok földadáskor készpénzben fizették, a meny-nyiben az összeg 10 frtot meg nem halad, postai értékjegyekkel lesznek fizetendők. E zselra az eddigi 2, 3, 5, 10 és 20 kros levéljegyeken kívül még 1, 8, 12, 15, 24, 30, 50 kros, és 1 meg 3 frtos frankojegyek fognak forgalomba hozatni.

Kullnyi Marton temetése. Kullnyi Marton az aradi színtársulat közkedveltségben állott fiatal komikusának — ki nek haláláról lapunk mai tárczájában emlékeztünk meg — temetése tegnap délután 6 órakor ment végbe Bathányi utcai lakasáról. A korán elhunyt szép tehetségű színész koporsóját feleségén és két apró gyermekén és testvérein kívül — közöttük Kullnyi Zsigmond, a „Szegedi Napló“ szerkesztője — kis számu közönség állta körül. A színeset M o s o n y i Károly igazgató által volt képviselve. A temetés a zsidó hitvallás szeritartás szerint ment végbe és Rosenberg Sándor dr. frabbri igen emelkedett színvonalú álló emlékbeszédet tartott az elhunyt felett. Nyugodjék békében!

A kolumbácsi legyek pusztítása. A marhaállományra oly rendkívül veszedelmes kolumbácsi legyek — mint már említettük — a megye számos községében pusztítanak. Újabb értesülések szerint T a u o z közég környékén annyira elszaporodtak a veszedelmes legyek, hogy a szarvasmarhák a legelőkről ijeszto bögéssel örült futásban rohantak haza. Még a község utózáit is ellepték a kártékony legyek. — Magyarán — mint levelezőnk értesít — egy bikát, két ökröt és egy disznót megöltek a rendkívül nagy mértékben jelentkezett kolumbácsi legyek. Világos, Gálos, Drauz, Tavor, Muszka és Szt.-Annáról kapott értesüléseink szerint a községekben is mindenütt pusztítanak, minél fogva a gulyát mindenütt be kellett hajtani és a lehető órintézkedéseket mint fűtölés stb. megtették a veszedelmes kis állatokról ellen. — Arad határában is kinöztak a marhákát c legyek és Jakabfy Zoltán aradi tanyáján egy hatalmas bivalyt ölték meg a piznos állatok.

Malólozás. Arad egy régi, érdemes polgára hunyt el Aggvölgyi Lajosban, ki folyó hó 20-án jobblétre szenderült. Aggvölgyiben ismét egyike halt meg a folyton ritkuló 1848-iki honvédeknek. Temetése ma, kedden délután 5 órakor lesz Petőfi utcai lakasából. Haláláról a család a következő gyászjelentés adta ki:

Öz. Aggvölgyi Lajosné szül. Bitter Judit saját gyermekei Julianna férj. Müller Györgyné, ennek fia Jánoska; Mariaká férj. Scheerer Jánosé s gyermekek Jánoska; édes anyja öz. Bitter Katalin, sógorinál Aasztaller Anna, férj. Harmos Istvánné, Aasztaller Heléna, férj. Svetics Györgyné, sógorinál Aasztaller Vilmos és Aasztaller János; fivére Bitter István és neje szül. Horváth Julianna s ezek gyermekei Roza férj. Horváth Imréné, Katalin férj. Balogh Istvánné, Mariaká és Etelka, s számos más rokoni nevében is szomorodott szívvel tudatja szeretett férje, illetőleg édesanyja, vő, sógor és rokon Aggvölgyi Lajos, Arad sz. kir. város bizottsági tag és 1848-iki honvédnek, folyó évi május hó 20-án délután 3 órakor, életének 55-ik s boldog házasságuk 21-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megholdogultnak hulltetei május hó 22-én, d. u. 2 órakor fognak Petőfi-utca 8. számú házból, Limbeck János temetés rendező vállalatát, által a helybeli

közsírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engedélyt gyászmezőt pedig május hó 28-án, d. e. 9 órakor fog a helybeli t. Minorita-utcai templomban az ezek Urának bemutatni. Béke porairól Arad 1888. május 20.

Az első felülfizetés. A siketnéma iskola javára rendezendő népönnepegy alkalmból ösz. Scherz Józsefné urnó 20 fertot adományozott.

Színészet Makón. A szegedi színtársulat — mint lapunknak írják — pénteken érkezett Makóra s szombaton előadásai sorát a „N e b á n t o virág-gal meg kezdte. Vasárnap a 12 előadásra nyitott bérlet kezdetül „K i r á l y f o g á s“ került színre. A bérletben leginkább a színírodalom újabb, Makón még be nem mutatott termékei kerülnek előadásra és emellegyva is megérdemli a jól szervezett színtársulat a legnagyobb mértékben a pártfogást.

Kifogott hull. Tegnap reggel Arad határában az alsó Marosparton Schmedt nevű halász egy 3 évesnek látszó kisgyermek hulláját fogta ki a Marosból. A kis holtat kivitték az alsó temető halottas kamrájába, hol felboncoltatván, halála okáról vizlelulés konstatálta. A személy azonososság megindítatott.

A kántori járandóság behajtására vonatkozólag a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a következő közzeladást intézte valamennyi megye kir. tanfelügyelőjéhez. Közzeladást bizottsághoz és egyházi főhatóságához. Mihezertartás végett értesitem a tanfelügyelőjéget, hogy a kántortanítóknak nemcsak tanítól, hanem jogérvényesen megállapított kántori járandóságai is, ha a közzeladatok által kellő időben ki nem szolgáltatnak, a jogosított kérésére a közzeladatok hatóságok (járásiközégek) által végrehajtás útján is haladéktalanul behajlandók.

Trachoma Mezőhegyesen. Több felelő magyarországi vármegyéből Mezőhegyes közégbe érkezett 1200 tól munkás egészségügyi megvizsgálása alkalmával. 58 munkás kis fokú vialédek nélküli s többnyire csak gyanus trachomás, szembetegségben szenvedőnek találta. — Ezek a többi munkásoktól elkülönített lakásban helyezték el, külön munkákba állították, naponta orvosi felügyelet alatt vannak és esetleg kórházi gyógykezelés alá vétettek.

Tüz. Uszad-Apácán szombaton leégett a kincstári nagy vendéglő Leipniker Ignác regále bérlo bolthelyiségevel együtt. A kár körülbelül 3000 frt; biztosítva volt az első magyar ált. bizt. társaságnál.

Vízbeutak N.-Zerinden. Nagy-Zerindenről értesítik lapunkat, hogy szombaton három idegen kömives pallér érkezett Zerindenre, kik odakerestek után azonnali sírdeni mentek a Körösbe. Fűrdés közben az egyik örvény mellé jutott, mely magába adortta, és mire társai segélyre siettek a szerencsétlen fiatal ember már belefut. Másnap pünkösdi vasárnapján pedig egy Bóros Mihály nevű elszállított egyén, ki valaha N.-Zerinden egyike volt a legtekintélyesebb gazdáknak, nem tudni hogyan, szintén a Körösbe fult. Hulláját még a délelőtt folyamán kifogták. A fűrdés idején bedltával helyen való lenne a szabadban való fűrdés ellen okulva a szomorú példának a legzsigorúbb intézkedések megtétele.

Csöd. A b-gyulai kir. törvényszék Policzér Jakab (előbb Goldner Antal) orosház bejegyzett kereskedő ellen csödtől nyitott, esőbiztosul Bócs Géza kir. törvényszéki bírót. tömeggondnokká; Haasz Soma dr. helyettesévé pedig Hoffmann Mihály ügyvédek nevezéven ki. Bejelentési határidőül június hó 16-ka tűzött ki.

Birtokváltások. Heller Adolf és Heller Henrik eladják az aradvárosi 1294 sz. tjkönyben A+1. alatt bejegyzett, Sarkad kltváros, Péter-utcai 5. sz. ház és telkét. Blank Henriknek 500 frt vételárért. — Schuch Mátyás és neje szül. Dohmat Terézia eladják az aradvárosi 4604 sz. tjkönyv-

ben A+1. alatt bejegyzett, kltváros, Sarkad trombita-utcai 7. sz. ház és telkét, Kresztics Istvánnak 800 frt vételárért. — Heinz Teréz eladja az aradvárosi 2476. sz. tjkönyben A+1. alatt bejegyzett, Pernyá vákltváros választó-utcai 6. számú ház és telkét, Béres Dávidnak 1900 frt vételárért.

NAGYVILÁG.

Magyar tudós Nikitánál. Kún Géza gróf és neje hosszabb tanulmány-utat tettek a Balkán-félszigeten Voltak Montenegróban is, hol Nikita fejedelem szívélyesen fogadta őket. Beszéd közben a gróf dícsőrté az erőteljes népet, mely ha terhekkel is van megrakodva, inkább a rövidebb; de ferasztó hegyi uton, mint a kigyózó kocsin jár. Nikita fejedelem sajnálkozva jegyezte meg, hogy őt és népét a magyarok gyűlölik, mit bizonyos újságcikkekkel közzeladott. Kún gróf megnyugtató, hogy a magyar népnak nem szokása a gyűlölködés más népek irányában; lapjaink is csak véleményét tolmácsolnak, nem gyűlölködnek. Ime Réthy László fiatal tudós legújabb könyvében („Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“) igen rokonszenvesen ír a montenegróiakról. A fejedelemnek igen jölestele c szavak, kérte, hogy a gróf fordítassa le neki a könyv ama fejezetét, majd ő terjeszti népe közt. Beszélő a múltól is, midőn magyar és montenegrói egyaránt a török ellen harozott s a múltbeli montenegróiból sem vesezt még ki ennek emléke. Nikita fejedelem oly figyelmes volt az erdélyi főúri házaspár iránt, hogy a czárolt ajándékba kapott „Szlava“ nevű gözöst kirándulásra rendelkezésképpen bocsátta.

Boulanger csókja. A komikus tábornok Boulanger, hiába mégis nagyon szerencsés ember; nemcsak hőbortos politikai férfiak hajlandók bolondságokat elkövetni a kedvéért, hanem szép leányok is. Legutóbb például Valenciennesben történt a tábornok körülje alkalmával, hogy a mikor Boulanger megérkezett, a rá varakozó fehér ruhás lányok közül egy a tábornok elé lépett s így szólott: „Csókoljon meg, tábornok, mert én önt bálom!“ A leány fiatal volt és szép s a tábornok nem kéréte magát másodszor. Sőt néhányan ezt a „politikai“ csókot késő hosszúnak is találták s ezek között volt a leány vőlegénye is. A minden politikai érzék nélküli való vőlegény odadobta a menyasszonya lába elé a jegygyűrűt s azt mondta: „Nem veszek feleséggül olyan leányt, a ki idegen férfakkal csókoltatja magát.“

A világ legnagyobb csodája lesz a La Manoha csatorna átvezető híd, a melynek gondolata már régebbi idő óta foglalkoztatta az angol és francia mérnököket. Mintán az angol parlament nem adott engedélyt a Dover és Calais közti alagutra, az alagut tervezői új tervet alkottak, nevezetesen egy hidat, mely a tengerszoroson való átkelést megkönnyíti. A tengerszoros szélessége; a hol a hidat tervezik, harmincz kilométer. A tenger a szorosban nem nagyon mély, 25-30 méter, legnagyobb mélysége 50 méter. Creuset és Hersent mérnökök tervezik s ötven méternyi magasságban fog emelkedni a tenger színe felett; minden ötszáz méternyre lesz egy pillér. Az egyes pillérek, melyek egyuttas világító tornyokul fognak szolgálni, lesznek részjelző készülékek, mentő-állomások és menedékhelyek a hóvá s gyalogosok vihar esetén behúzódhatnak. Mert gyalogjárók számára is lesz külön hely a hidon, számíttva arra, hogy az angol sportmanek nem csakely számmal fognak átgyalogolni Franciaországba; különben sem lévén oly nagy a 30 kilométer távolság — Ezenkívül még kocsik számára lesz hely a hidon, melyen négy vasuti sínpar fog átvészni. A vasszerkezet két milliotonna súlyu lesz. Az egész híd nyolcaszáz millió frankba fog kerülni s hat év alatt készühet el. Az Angliába utazók tehát meg lesznek majd mentve a csatornában uralkodó áramlat okozta tengeri betegségtől; de a szél hatalmától a ma-

gas hidon csak úgy nem szabadulhatnak meg.

Rövid hírek. Egy bécsi arany- m j v o s, Jassi János, gyönyörű keveredett, hogy egyik tettese a müncheni minap történt nagy ékszerablának; Jassi elhitt a most körzük. — S o h m i d t Mihály eredeti közkatónát, ki Aro; nevű katonapajtásait meggyilkolta, szombaton Bécsben kivégezték; nagy nyugalommal s a félelmen minden jele nélkül ment a bitófa alá. — A z o l a s z h a d g y m i n i a z t e r rendelkezési állapotba akarta helyezni Benedictia ezredet, kinek hibás intézkedései következtében a trónörökös minap majdnem áldozata lett egy dinamitrobbanásnak; de Humbert Király nem írta alá a megtörlo rendeletet. — S t ö k e r porosz udvari lelkész, az ismert antizemita vezér, szónoklatot akart Hirsbergben tartani, de a közzeladók nem engedték meg. — A s i k k a s t á s o k e g e s z sorát jelentik Olaszországból: a postán egy két-száz ezer frankos és egy 24000 frankos levél veseztet el, egy turini bankház pénztárából pedig 120,000 frankot loptak.

Szerkesztői üzenet.

Világos, Pusztai-Földvár stb. Hirdetéseket illendő csak úgy küldetünk választ, ha a választólévő szükséges belyeget mellékelte kapjuk.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

Nyugotmagyar osztrák vasuti kötelek. A magyar-osztrák vasuti kötelek II. részének 1886 évi január 15-től érvényes 1. díjazásai fűzetében foglalt viszonylatokban szállítandó csomagolatlan porocellan — és kőfényárak után f. évi május hó 10-től kezdve kocsis és fuvarvelelengként legalább 10000 kgr. feladásnál vagy ezen suly utáni díjlesztés esetén a 22. sorozat kocsis- és fuvarvelelengként legalább 5000 kgr. feladásánál vagy ezen suly utáni díjlesztés esetén a 4. sorozat és tetszés szerinti mennyiség feladásánál az 1. sorozat díjtételei fognak alkalmaztatni. Budapest, 1888 május hó 18-án: A m. kir. államvasutak igazgatósága egyszersmind a részös vasutak nevében is.

Szász-magyar vasuti kötelek. F. é. június 1-én a szász-magyar vasuti kötelek díjlesztés II. rész 1. fűzetének V. potléka lép életbe. — Ezen potlék a gyapju szállítására fennálló 4 sz. kivételes díjlesztésnek Szegedre szóló új díjtételein kívül, még a gépkatrézakra nézve érvényes 12-a kivételes díjlesztésnek f. é. július hó 1-én hatályba lépő felmentéjéteit is tartalmazza. Az utóbb megnevezett kivételes díjlesztésben a os. kir. szab. kassa-oderbergi vasut állomásaira nézve befoglalt díjtételek f. é. július hó 1-én hatályon kívül helyeztetnek. Ezen potlék példányai a m. kir. államvasutak díjlesztési osztályában, valamint a többi érdekelte vasutaknál kaphatók. Budapest 1888 május hó 19-én. A m. kir. államvasutak egyszersmind a köteleki vasutak nevében is.

Közlekedés.

	A vonat	ind. Aradról	érk. Aradra
Csabai vegyesvonat	regg. 6.20	este 7.-	
Budapesti személyvonat	d. u. 12.31	regg. 5.45	
	este 9.17	d. u. 4.10	
Erdélyi vegyesvonat	d. u. 4.30	d. e. 8.42	
vegyesvonat Rad-			
na-Lippáig	d. u. 2.17	d. e. 7.38	
személyvonat	regg. 6.-	d. e. 11.39	
Temezvári vegyesvonat	regg. 6.05	d. e. 9.27	
	d. u. 5.48	este 8.14	
Borosszécsi vonat	regg. 6.38	regg. 8.37	
	d. u. 4.42	este 6.38	
Szegedi személyvonat	regg. 4.38	regg. 8.15	
	d. u. 2.56	d. u. 7.55	

Felelős szerkesztő:

HINDY ÁRPÁD.

A szívesetek egyik legelősebb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, szibbáadásnak induló idegeit napki munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendez forgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatba tartja a „fűrdés.“
A fűrdés, kiválólag a gőzfűrdésel járó dörzselés (Frotiren) övetkeztében a testnek felbőre lehámlik, a bőr likaessai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségnkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék; száltalegészségünk biztosítottatik.
Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tethessünk.

Simay István a „Maros“-gőzfűrdő tulajdonos

a fűrdési díjak oly méltányosan állapította meg, hogy az ifjmindenki használhatja. — Télen át reggel 7 órakor nyitattik a fűrdő.

GŐZFÜRDŐ.

Egy személy-jegy . . . . . 70 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy . . . . . 40 kr.

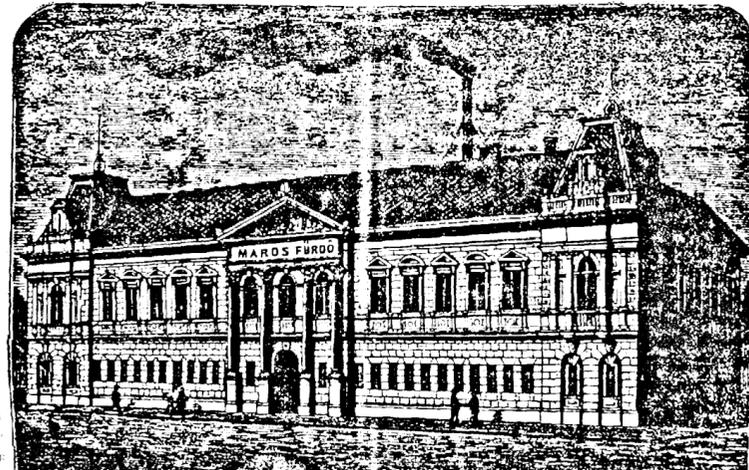
USZODA ZUHANYNYAL

télen át zárva van.

HIDEG GYÖGY-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy . . . . . 50 kr.
15 darab bérlet-jegy . . . . . 6 frt 75 kr.
50 . . . . . 18 frt 50 kr.
Mosszával egy személy . . . . . 70 kr.

A várőrtomben hideg átkok és italok mérsékeltek árak mellett kiszolgáltattunk.

Nyomatja és kiadja Ungerlajder-féle könyvnyomda Aradon.

VAS- és MOOR-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy . . . . . 1 frt — kr.
10 darab bérlet-jegy . . . . . 9 frt 50 kr.

MÁRVÁNY-KADFÜRDŐK.

Ruhával . . . . . 40 kr.
Ruha nélkül . . . . . 50 kr.
10 darab bérlet-jegy . . . . . 2 frt 50 kr.

VILLANY-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy . . . . . 70 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 6 frt 50 kr.

Külön ruha-díjak:

1 lepedő vagy palást . . . . . 7 kr.
1 törülköző . . . . . 8 kr.

Pénztárnyitás: nyáron reggeli 6 órakor, télen reggeli 7 órakor.

SZÜRT MAROS-IVOVIX eladása is havi bős nyitattik. Előlegesen a pénztárnál lehet.